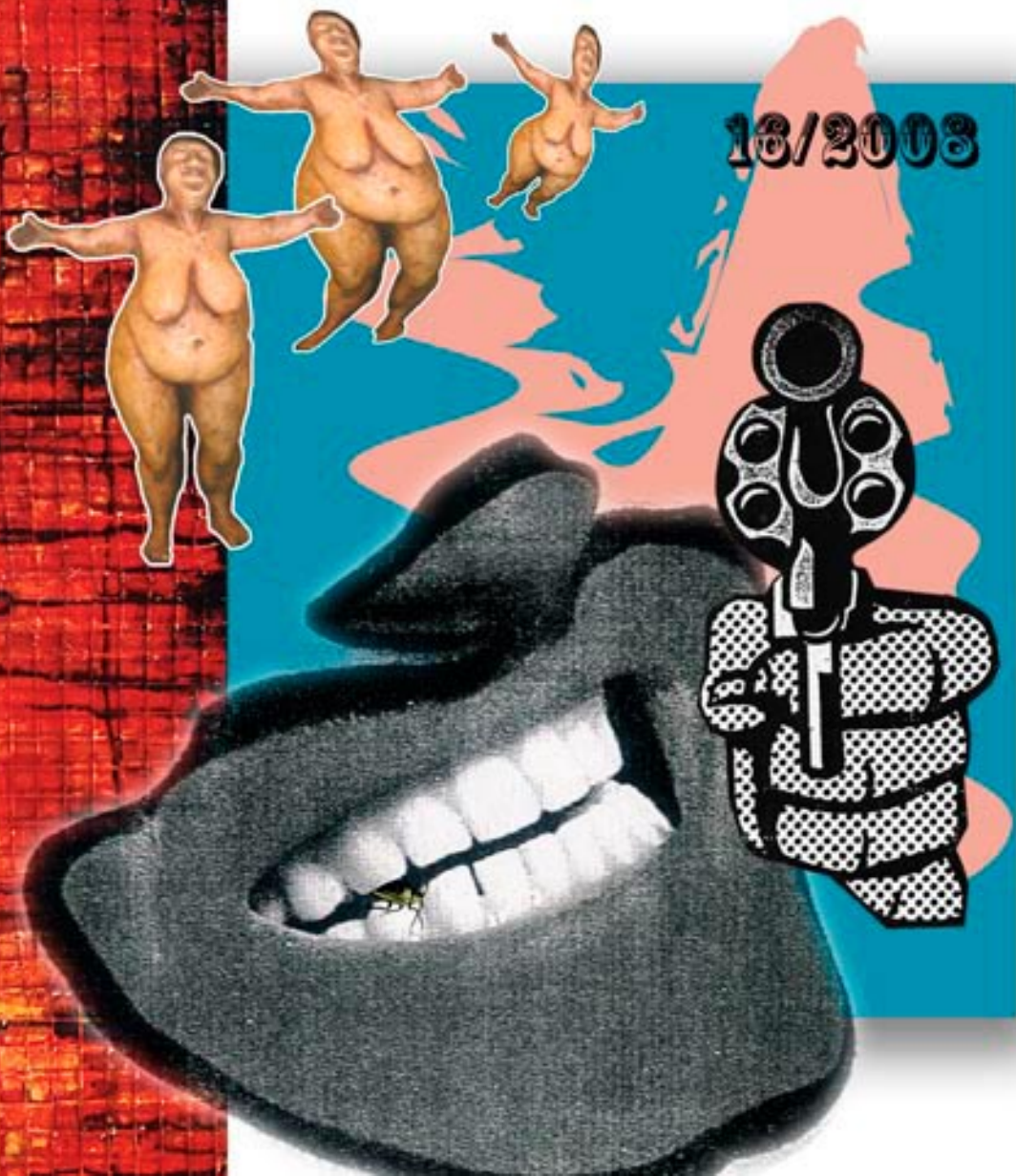

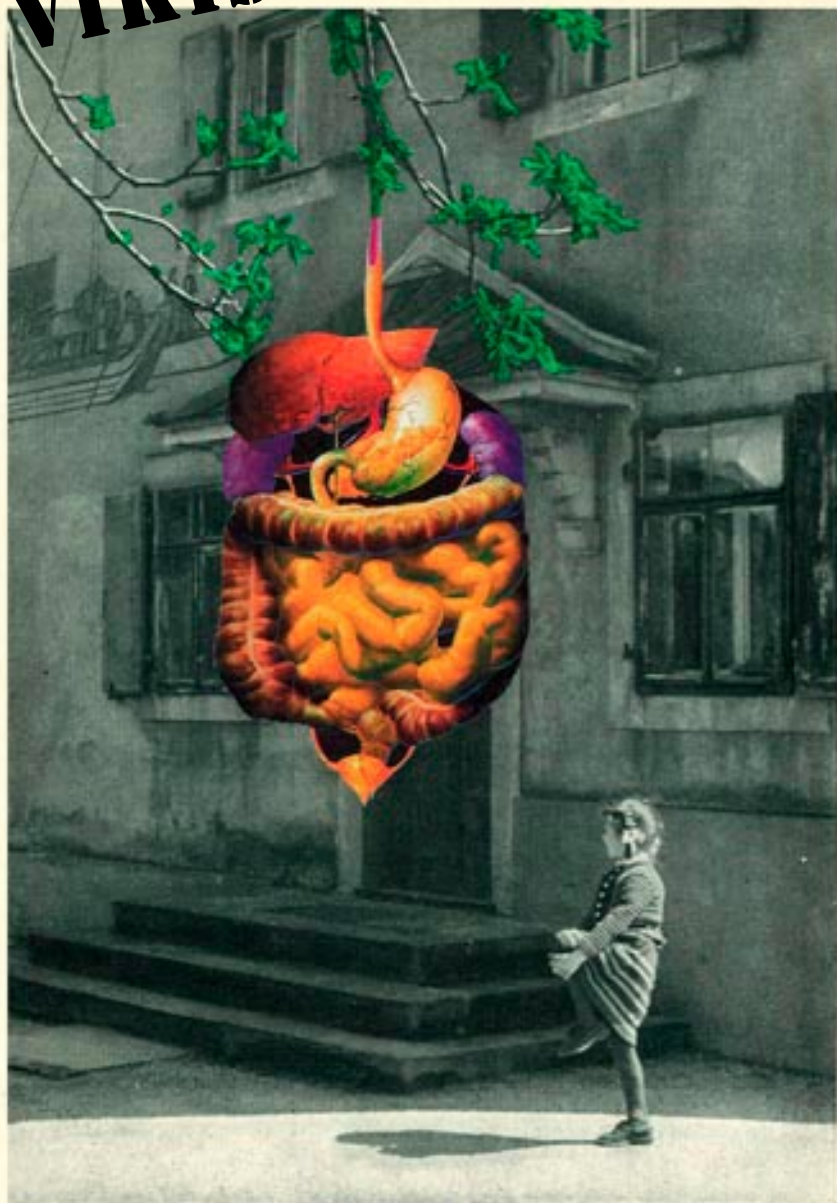
PAKLO

patafyzické kolegium Teplice

16/2008

KOLÁŽ: VIKÍŠEK

Las naš jaro přišlo k nám!

*Viki Šteed
31.12.'05*

ÚVODNÍK LEKTORA Z AHLUBOVAČE

www.neslapnidohovna.cz

Už jste se tam byli podívat? Nekoukejte na to, nic tam není. Tu adresu jsem si právě vymyslel. Jsem přesvědčený o tom, že každý má svůj osobní důvod takovou stránku (i když neexistuje) navštívit. Někdo ze zcela pragmatického důvodu; nebaví ho stále kličkovat mezi psími hovny na chodníku. Možná polevil v bdělosti a přinesl si to na botě domů a hovno se okamžitě v jeho bytě zabydlelo, provonělo celý byt. Někteří novodobí pionýři strkají do psích výkalů barevné praporky. Mají z toho happening podobné úrovni, jaké svého času provozoval jejich duchovní guru profesor Knížák. Vzniká tak společenská hra, zvaná chodecký slalom. Invalidé s berlemi, nebo turističtí chodci s hůlkami jsou ovšem stylovější než zdraví chodci. Jaké praporky do hovna použít? Někdo, kdo je proevropsky založený, by mohl navrhnout vlajky států Evropské unie. Jiný by spíše zvolil barvu rudou se srpem a kladivem, neboť se jedná o produkt, kterého bylo v tomto ráji na zemi, na rozdíl od všeho ostatního, všude dost. Já bych se přimluvil za bílo červenou

s modrým klínem. Jsme přece jenom doma – v Česku, a psí hovno je našim národním produktem. Pokud jde majitel se psem a nechá ho tento produkt vyrobit na chodníku, je to stejné, jakoby se tam vyondil on sám, jeho pes jej pouze zastoupil. Možná, že majitel psa vypadá na první pohled slušně, stejně jako poslanci, členové vlády, vrcholoví politikové. Jenže produkt, který po něm zbyl ve veřejném prostoru, je „psí hovno“. Jak je to ale s již zmíněnými politiky? Také oni vyrábí, pravdaže v jiné rovině, „exkrementy na chodníku,“ tedy produkty stejné kvality (formou a obsahem), vypuštěné a ponechané ve veřejném prostoru. Pokud se vám přilepí na botu a vy je přitáhnete domů, nebo do zaměstnání, také páchnou a promoří prostor. Nejdou však tak snadno umýt. Prostoupí finanční a daňové zákony, paralyzují zdravotní a sociální péči, vřdycy někde ulpí a nejdou dolů. Takový produkt si zaslouží ocenění CZECH ŠMEJD, zrovna jako ten, který ho vyprodukoval. Když nad tím tak přemýšlím, adresa www.neslapnidohovna.cz na webu chybí.

IDEOLOGIE ZLEVŇUJÍ

Žijeme v době, kde ceny surovin a energií rapidně stoupají, zatímco hodnota ideologií je stále menší. Tento pokles se netýká pouze symbolů (Stalinovy busty a pomníky, trička s Che Guevarou) a insignií (svastika, srp a kladivo), ale i samotných myšlenek. Ty nyní procházejí obdobím úpadku, který odborníci označují jako největší za posledních 500 let, měřeno ovšem euro-atlantickou optikou. Mimo její sféru ideologie nadále bují, přetaveny tu ve výbušninu, onde zase v olympijské hry. Tzv. ideo-byznys zaznamenal přímo gigantický boom v době po pádu železné opony, kdy se na něm dalo velmi slušně vydělat, dnes ale skomírá.

„Vidíte sami,“ ukazujenám smutně na výlohu svého knihkupectví jeden teplický podnikatel. „Tak třeba knihy nacistických reálií nabízím hluboko pod cenou v letních slevách. Bez úspěchu. Byly doby, kdy mi mohli ruce utrhat za Hitlerův „Mein Kampf“ s komentářem Jiřího Hájka. A když jsem si dovolil vystavit ho za výlohou, vzbudil jsem pohoršení na magistrátě a novináři mě rozcupovali na hadry. A dneska? Nikoho to nezajímá. Ani zadarmo ne.“

Jeho slova nám potvrdil i majitel bazaru Jiří Blackfoot. „Svatá pravda. Za výlohou mám bustu Stalina. Je krásná, to musíte uznat,“

říká a vede nás před krám, kde se za sklem výlohy leskne pozlacený Josef Visarionovič. „Nikdo ho ale nechce. Ani z recese ne. Prý už se stejně skoro neví, kdo to vlastně byl...“ Tričko s Che Guevarou dostala naše redakce darem od levicových aktivistů z Chomutova s prosbou, abychom v některém z příštích čísel PAKA vyhlásili nějakou soutěž a výherci poslali toto tričko jako hlavní cenu. „Máme jich plný sklad,“ stálo v přiloženém dopise, „vaši čtenáři by

o ně mohli soutěžit několik let. Budeme se těšit na případnou spolupráci.“

-SA-

GRAND PRIX HABARTICE

Začátkem června 2008 vulg. se v Krušných horách nad Teplicemi konal již 38. ročník Velké ceny Habartice. Jedná se o závod nemotorových vozů, které si soutěžící posádky staví samy. Vozy jsou v průměru 4 m dlouhé a váží 50 – 100 kg. Posádky tvoří tříčlenné týmy, přičemž v každém týmu musí být alespoň jeden z členů prokazatelně žena.

JEZDÍME NA BIOPALIVA

Zastánkyně rovných příležitostí by určitě jásaly, ovšem jen do té chvíle, než by spatřily posádky seřazené na startu. Neřádkým jevem Grand Prix Habartice je totiž to, že většina posádek čítá

prokazatelně dvě

ženy a pouze jednoho muže.

V praxi to znamená, že muž sedí za volantem tříkolého vozidla a ženy jej svou silou pohánějí.

„Je to jakási obdoba vozidel na hybridní pohon, které jsou teď tolik v módě,“ vysvětlil redaktorům PAKA jeden z účastníků závodu. „V podstatě jsme předstihli dobu. Vemte si, že už od roku 1970, kdy jsme startovali poprvé, jezdíme na biopaliva.“ Účastník, který si nepřál být jmenován, měl na mysli alkohol. Ten vstupuje do hry vždy po první etapě závodu, již je tříkilometrová časovka od bufetu U Sama do Adolfova a zpět k Buloňskému lesíku. Zde se pod dozorem závodních komisařů odehrává neméně důležitá druhá etapa, během níž posádky doplňují palivo, a tím zlepšují svůj průběž-

ný čas. Za jedno vypité pivo se jim z ujetého skóre odečítá 1 minuta, za láhev šampaňského 3 nebo 7 minut, za láhev rumu 15 minut. Před startem třetí etapy, která spočívá v rychlostní jízdě zpět k bufetu U Sama, tak dosáhnou jednotlivé týmy časů cca minus 25 až 0 minut.

MŮJ HYBRID, MŮJ HRAD

O účast na jubilejním 40. ročníku, na který se budeme moci těšit v roce 2010, už projevil zájem i ministr životního prostředí Martin Bursík, známý to milovník hybridních automobilů. Jak prozradil PAKU, nechá si prý svého hybrida japonské výroby do té doby upravit tak, aby splňoval všechna kritéria nutná pro start v Habartících. A jak se vyrovná s podmínkou, aby alespoň jedním členem posádky byla prokazatelně žena?

„Výkonná rada strany Zelených mi doporučila hned ženy dvě,“ řekl PAKU Bursík, „a to poslankyně Věru Jakubkovou a Olgu Zubovou. Už se těším, jak je zapřáhnu!“

-SA-

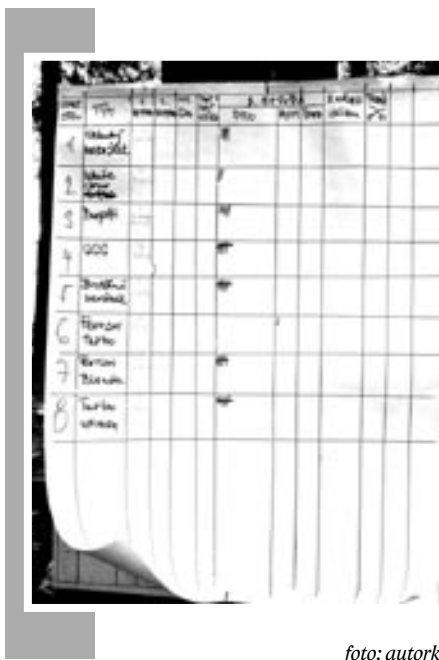

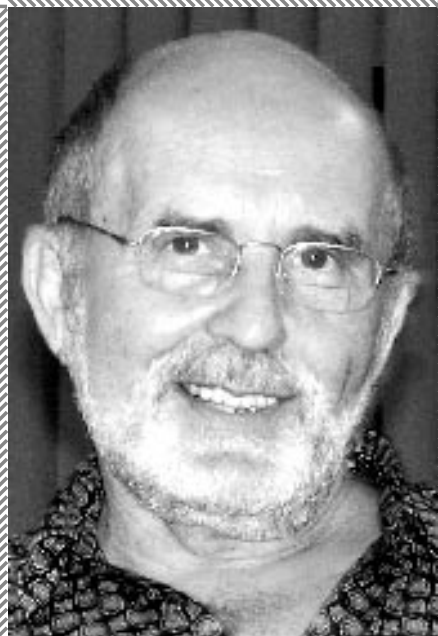
foto: autorka

Teplice panděro patafyziky

O PATAMATEMATICE

JSEM POPRVÉ SLYŠEL SÁM OD SEBE

(rozhovor Eduarda Vacka
s Doc. RNDr. Emilem Caldou, CSc.)

Doc. RNDr. Emil Calda, CSc. - vede kombinatorický seminář na MFF UK v Praze, vydal řadu odborných publikací a učebnic matematiky a také knihu matematicko-fyzikální poezie, ve volných chvílích se věnuje patamatematice a joggingu, za účast v maratónských bězích získal titul HgS (Rtuťovitý stařík)

Matematika je exaktní věda, u níž by se na první pohled zdálo, že nemůže být dotčena patafyzickou vědou. Do jaké hloubky je podle vašeho názoru možné se do matematiky patafyzicky zahloubit?

Matematika může brát podněty odkudkoli a některé její výsledky se neškolenému oku mohou jevit jako patafyzické. Na základě axiómu výběru matematika např. dokázala, že kouli lze rozdělit na dvě koule, přičemž objem každé z nich je roven objemu koule původní.

Lze se oprávněně obávat nového poznání, které by mohlo zcela převrátit současné vědění o matematických zákonitostech?

Myslím, že takovéto obavy jsou liché. Matematika přežila bez úhony téměř tři tisíce let a i po případném zásadním převratu by zůstala matematikou.

Zůstává pod vlivem patafyziky matematika stále ještě exaktní vědou, nebo se deformuje, či spíše narovnává do donekonečna směřující trajektorie?

Nezdá se mi, že by patafyzika nějak zásadně ovlivňovala matematiku – mám dojem, že je to spíš naopak.

Může patafyzika zanést do pevného světa matematiky relativitu, nebo dokonce jiné vnímání reality?

Vnímání reality u matematiky a u patafyziky je zcela odlišné. Kdyby patafyzika chtěla své vnímání zanést do matematiky, přestala by být matematika matematikou. A naopak.

Ve své studii o základech patamatematiky se opakovaně zmiňujete o tom, že jste

o patamatematice poprvé slyšel sám od sebe a poté z téhož zdroje ještě několikrát. Pamatujete si, jaký jste měl pocit, když to bylo poprvé? Nebyl jste poněkud vyveden z míry?

Byl! Kdybyste v nějaké své vlastní přednášce uslyšel, jak říkáte věci, o kterých jste si nikdy nemyslel, že byste je od sebe někdy mohl slyšet, taky by vás to poněkud vykolejilo.

Líší se laická a odborná veřejnost v reakcích na váš výklad patamatematiky, zvláště pokud vezmeme v úvahu, že je její obsah více méně nesdělitelný?

Reakce obou veřejností se příliš neliší, neboť obě potěší, že v něm dovedou nalézt něco, čemu rozumějí. Méně už je potěší – zejména odbornou část - najde-li se něco, čemu nerozumějí, ale i tak projevují obvykle bouřlivý souhlas.

Ve své studii o patamatematice definujete tuto vědu pomocí inverzní metody, tzn. že vylučujete to, co patamatematikou není. Protože jde o mnohem náročnější postup než prosté vymezení její definice, nabízí se otázka, zda vůbec lze postihnout všechny oblasti, které s patamatematikou nemají nic společného?

Oblasti, které nemají nic společného s patamatematikou, neexistují. Průnik každé oblasti lidské činnosti s patamatematikou je neprázdný. Všechny oblasti, které nemají nic společného s patamatematikou, lze tedy postihnout velice snadno, neboť tvoří množinu prázdnou.

V oddíle 3.2 vaší studie vyjadřujete odvážnou myšlenku týkající se gravitačního kolapsu ve Faustově domě na Karlově náměstí. Byl rok 1639 z hlediska výsky-

tu černých děr nějak významný? (Pozn. red. Podle statistických odhadů se zdá, že výskyt černých děr je na našem území mnohem častější po celá devadesátá léta minulého století, kdy např. jen v ekonomické oblasti zmizel majetek v řádu miliard korun.)

Gravitační kolaps není tak vzácný jev, jak by se na první pohled mohlo zdát, a nevyskytuje se jenom v ekonomické oblasti. Já sám nedávno poblíž jednoho restauračního zařízení viděl několik osob, které byly na pokraji nebo už přímo ve stavu gravitačního zhroucení. Takže rok 1639 určitě nebyl v tomto směru nijak významný.

Nejsou pokusy o výstavbu netypické knihovny na Letné skrytou snahou postavit památník Patamatikovi, jenž ve své době usiloval o sestrojení perpetua imobili (věčného klidase) ?

Myslím, že nikoli, ale určitě by se letenská stavba dala k propagaci patamatematiky využít. Například tak, že ve vstupní hale by návštěvníky vítaly nejslavnější patamatematické výroky našich politiků. K realizaci tohoto námětu by ovšem tato hala musela být hangárem.

V oddíle 3.5 je nastolen problém označený jako problém delfské věštírny. Tuto úlohu řešil Patamatik stejně neúspěšně, jako současná exekutivní byrokracie některé problémy státní správy a samosprávy. Lze z toho dovodit, že jde o stejné kořenové problémy?

Patamatikovo neúspěšné řešení problému spočívalo v chybném vysvětlení údajů získaných počítačem. Na rozdíl od některých případů dnešních však Patamatikova interpretace nebyla chybná záměrně.

Doporučil byste Patamatikův vodní hlasovací přístroj k širšímu využití např. v poslanecké sněmovně Parlamentu ČR?

Z důvodu úspory elektrické energie užití vodního hlasovacího stroje v poslanecké sněmovně vřele doporučuji. Aby však v případě jeho poruchy nedošlo k zaplavení jednací síně a bufetu, doporučuji umístit do těchto místností několik záchranných člunů nebo alespoň pásů. V případě bufetu se záchranné pásy mohou hodit i v jiných případech.

Zaujala nás Patamatikova teorie bludných kořenů. Počítá se s její aplikací po zavedení státních maturit např. v uměleckých školách?

Ve studentských kruzích je teorie bludných kořenů velmi oblíbená. Obávám se však, že její prosazení a oficiální uznání školskými úřady bude neúspěšné.

Podle patamatematické gnoseologie se s rostoucím objemem poznaného rozsah nepoznaného nezmenšuje, ale zvětšuje. Dovolím si připomenout citát z oddílu 4.2: „Osoby, které nic neznají, toho obvykle vědí nejvíc; jelikož nic neznají, nevědí, že existují věci nepoznané, a proto se domnívají, že znají všechno.“ Znamená to tedy, že se díky našemu rozhovoru čtenáři časopisu PAKO ocitli v situaci, že se rozšířila jejich oblast nevědomí, nebo jsem si to špatně vysvětlil?

Je třeba rozlišovat mezi oblastí nevědomí a oblastí neznalosti. Je-li člověk při vědomí, nenachází se v oblasti bezvědomí, ale může se nacházet v oblasti neznalosti (v mém případě dokonce dost často). Čtenářům časopisu PAKO se po našem rozhovoru rozšíří oblast neznalosti, neboť díky znalostem, které tímto rozhovorem nabyli, zjistí, jak velké jsou jejich neznalosti.

Co v oblasti patafyziky chystáte do budoucnosti?

Nic. V oblasti patamatematiky se hodlám zaměřit na metapatamatematiku.

A na závěr: máte nějaký vzkaz pro naše čtenáře?

Ano, od Shakespeara: *Es gibt Dinge zwischen Himmel und Erde, die uns ein tiefes Geheimnis sind.*¹⁾

ÚRYVKY Z KNIHY

3.2 Gravitační kolaps a černá díra

V důsledku této události²⁾ musel Mistr svůj rodný kraj urychleně opustit. Přijal pozvání doktora Fausta a pobýval s ním několik let v jeho domě na Karlově náměstí. Jako památka na Mistrův pobyt zůstala v ložnici černá díra, která svědčí o tom, že již tehdy mu byly známy důsledky Einsteinyovy obecné teorie relativity týkající se gravitačního kolapsu. Tato díra vznikla jako

vedlejší produkt termojaderné reakce, kterou Mistr vyvolal, když se za třeskuté zimy roku 1639 pokoušel zahřát své prochládlé údy jejím zažehnutím. Pověst o studentovi, který později v tomto domě bydlel a kterého prý touto dírou odnesl ďábel, je proto pouhá báchorka. Podle patamatematických badatelů se stalo jen to, že nepozorný mladík překročil hranici Schwarzschildova poloměru Mistrovy černé díry, byl do ní nezadržitelně vtažen a navždy zmizel v jejím zhroutěném časoprostoru.

3.5 Konstrukce PC a problém delfské věštírny

Jako náhradu za nefungující perpetuum immobile a k ulehčení složitých výpočtů si Mistr po čase zkonstruoval vlastní Patamathematical Computer, který si během doby tak oblíbil, že za mrazivých nocí přes jeho prochládlé kabely často a i vlastní slamenou otep přehodil. Vypráví se, že právě v této době věhlasná delfská věštírna požádala Patamatika o řešení následujícího problému:

Pan A má doučovat všechny dámy z B, které vlastními manželi doučovány nejsou, a žádné jiné. Má pan A doučovat i svou ženu C?

Patamatik chtěl původně odpovědět kladně, neboť jako pedagogický optimista se domníval, že trochu poučení ani vlastní ženě neuškodí, ale brzy zjistil, že úloha má háček: Bude-li pan A svou ženu C doučovat, bude paní C patřit mezi ženy svým manželem doučované, a ty pan A doučovat nesmí. Nebude-li svou ženu pan A doučovat, bude paní C patřit mezi ženy, které nejsou svými manžely doučovány, a takové pan A doučovat musí. Mistr se proto obrátil na své PC-čko s nadějí, že úlohu snadno vyřeší. Když se však po hodině horečné činnosti začaly z komputru linout srdce-

rvoucí zvuky promíšené kouřem ze spálených obvodů, pochopil, že jeho schopnosti přecenil. Ale ani tato druhá rána osudu, která následovala v krátké době po nezdaru s perpetuem immobile, Mistra nezlomila. U vědomí toho, co může dravý elektrický živel způsobit, se však zařekl, že už nikdy nesestrojí žádný stroj, který by pracoval na principu přenosu elektrického náboje.

3.7 Bludné kořeny algebraických rovnic

Pro teorii algebraických rovnic má mimořádný význam Mistrův objev bludných kořenů, který publikoval před 350 lety v časopise *Patamatematické rozhledy*. V obsáhlém článku srovnává hledání kořenů rovnic s prací provazochodce na laně napjatém nad propastí, při níž také stačí jediný chybný krok, aby vše bylo ztraceno. Pokračuje pak: „Postup, jímž rovnicí řešíme, je vlastně jakousi stezkou; držíme-li se jí, dojdeme k hledanému kořenu. Může se však stát, že v džungli matematických symbolů, znamének, závorek a jiných léček z této stezky sejdeme, zabloudíme a dojdeme k číslu, které kořenem dané rovnice není.“ Těchto řešitelů bylo lidumilnému Mistrovi líto: tuží se, lopotí a výsledek žádný! A tak ve snaze umožnit i těmto luštitelům blahý pocit uspokojení z nalezeného řešení, zavedl Mistr pojem bludného kořenu:

Bludný kořen rovnice je každé číslo, k němuž řešitel při jejím řešení dospěje.

Podle této definice je každý správný kořen rovnice také jejím kořenem bludným, neboť se může stát, že i k správnému kořenu řešitel nějakým způsobem dojde. Neplatí však, že by každý bludný kořen musel dané rovnici vyhovovat. Na námitky některých svých kolegů, že patamatematika se v tomto směru

host PAKA * host PAKA * host PAKA * host PAKA *

chová poněkud volně, Mistr odpovídá: „*Ano, přijde však doba, kdy díky této volnosti získá patamatematika u studující mládeže velkou oblibu!*“ *O tom, že tato doba už nastala, se lze snadno přesvědčit; stačí letmá prohlídka žákovských sešitů, abychom viděli, že většina studentů dává přednost výpočtům patamatematickým před matematickými.*

Patamatikův objev bludných kořenů byl však zanedlouho pomýlenou částí školní mládeže zneužit. Někteří vychytralí studenti přišli brzy na to, že k určení bludného kořenu nepotřebují danou rovnici vůbec řešit, neboť stačí zvolit libovolné číslo a za bludný kořen této rovnice je prohlásit. Současná patamatematika proto definici bludného kořene poněkud zpřísnila:

Bludný kořen rovnice je pouze to z čísel, k nimž řešitel dospěl, jehož vzdálenost na číselné ose od správného kořenu rovnice není větší než předem zvolené nezáporné číslo b , které se nazývá poloměr bloudivosti.

Je-li tedy číslo x_0 správným kořenem dané rovnice o poloměru bloudivosti b , může být bludným kořenem této rovnice pouze číslo ležící v uzavřeném intervalu $(x_0 - b, x_0 + b)$. Je vidět, že pro $b=0$ splyvá patamatematická teorie řešení rovnic s teorií matematickou, podobně jako relativistická fyzika přechází v případě makroskopických těles pohybujících se rychlostmi mnohem menšími než rychlost světla ve fyziku Newtonovu.

Všimněme si také, že patamatematická teorie bludných kořenů umožňuje diferencovanější přístup k žákům než teorie matematická, neboť pedagog může stanovit poloměr bloudivosti rovnice podle toho, jaký žák ji bude řešit. Pro vzpurné jedince volíme obvykle $b=0$, pro sympatické studentky lze za poloměr bloudivosti zvolit plus nekonečno.

Volbou poloměru bloudivosti je také možno podstatně snížit počet žáků, kteří jsou pro své bloudění při řešení rovnice mezi kořeny zahrnováni.

4.2 Patamatematická gnoseologie

Klasická teorie poznání se domnívá, že v procesu poznávání přibývá objektů a jevů poznaných a těch nepoznaných ubývá. Podle této teorie rozsah lidských znalostí (na úsvitu dějin zanedbatelný) postupem času vzrůstá, zatímco objem nepoznaného (na počátku obrovský) se stále zmenšuje a konverguje k nule.

Podle patamatematické gnoseologie proces poznávání tímto jednoduchým způsobem neprobíhá, neboť s rostoucím objemem poznaného se rozsah nepoznaného nezmenšuje, ale zvětšuje. Každý nový poznatek sice rozšiřuje hranice známého, ale současně způsobuje nárůst nepoznaného, protože každý nový objev indukuje množství problémů o věcech, o jejichž existenci před tím nikdo nevěděl. S každým novým poznatkem se něco dovídáme i o nepoznaném. Kdybychom nevěděli nic, nevěděli bychom nic ani o tom, že existují objekty a jevy, které dosud neznáme. Potvrzuje to i známý fakt:

Osoby, které nic neznají, toho obvykle vědí nejvíc; jelikož nic neznají, nevědí, že existují věci nepoznané, a proto se domnívají, že znají všechno.

Patamatematika přirovnává poznávací proces k činnosti dělníků, kteří hloubí tunel ve skále, jejíž rozměr ve směru hloubeného tunelu stále narůstá, a to mnohem rychleji, než se zvětšuje délka dosud prorazená. Vzdálenost, kterou zbývá prorazit, se nezmenšuje, ale vzrůstá tím více, čím jsou dělníci od začátku tunelu dále. Při ražení tohoto tunelu tak roste nejen objem vytěženého

materiálu, tj. získaných poznatků, ale i množství materiálu dosud nevytěženého, tj. poznatků dosud neznámých. I když tunel bude stále prodlužován, nikdy prorazen nebude. Příroda se vytunelovat nedá!

Shrnutím a zobecněním svých zkušeností dospěli patamatematictí badatelé k závěrům, které vtělili do základního postulátu patamatematické gnoseologie:

Počet objektů a jevů, o kterých víme, že o nich nic nevíme, se v poznávacím procesu nezmenšuje, ale zvětšuje.

Všimněme si, že tento postulat v sobě skrývá jisté varování. Může se totiž stát, že lidstvo jednou nahromadí tak velké množství poznatků, že nepoznaného bude tolik, že lidé z neznalosti provedou něco, po čem už žádnou teorii poznání potřebovat nebudou.

4.3 Staropatamatematický chorál

Historicky neobyčejně cennou památkou je starý patamatematický chorál, jehož slova pocházejí od patagónského učence, který stál u počátků patamatematického učení. Jeho text vytesaný do skalní stěny Aconcaguy, nejvyšší hory jihoamerických And, objevil švýcarský horolezec M. Zurbriggen, když v roce 1897 poprvé stanul na jejím vrcholu:

Kraklakvakve? Koranere? Brijsi brájsi gutužere? Chandrarádar visajára vahapáda krytykára? Sochoškrť univerzum-pa? Biboň sod: Quoč tevumpa, univerzum klewi tevent, patamata neny komment.

O co v tomto textu jde, nevíme, neboť staropatamatematictina je jedním z mála zaniklých jazyků, které se dosud rozluštit nepodařilo. Někteří badatelé však přesto soudí, že slova chorálu popisují tuto situaci:

Žába sedící v rákosí na břehu jezera Chandrarádar se ptá zářícího úplňku, zda hustota hmoty ve vesmíru je větší nebo menší než hustota kritická. Její teskný zpěv plný hlubokých otázek zaslechne indický mudrc Biboň a odpovídá jí: Quoč tevumpa, univerzum klewi tevent, patamata neny komment.

Biboňova odpověď, která je zřejmě nejzávažnějším poselstvím chorálu, odolává dosud veškerým pokusům o výklad byt jen pravděpodobný. Kdybychom tuto odpověď znali, věděli bychom, zda rozpínání vesmíru bude neomezeně pokračovat nebo zda se někdy zastaví a přejde ve smršťování. Vyřešení tohoto závažného problému současné kosmologie by tak přispělo k uklidnění té části veřejnosti, která by ráda věděla, co ji v příštích letech čeká.

Poznamenejme ještě, že na motivech patamatematického chorálu je založena báseň Veliké Lalulá ze sbírky Šibeniční písně, kterou napsal Christian Morgenstern, velký obdivovatel patamatematiky. V Čechách měla tato píseň premiéru na Setkání českých matematiků ze všech typů škol, a to v sále hotelu Krakonoš v Mariánských lázních ve večerních hodinách dne 5. listopadu 1983. Pohnutým hlasem ji tehdy přednesl autor³⁾ tohoto dílka; nezaujatí pozorovatelé potvrzují, že sál zaplněný do posledního místa byl jeho zpěvem uchvácen a že v oku nejednoho posluchače se i slza zatřpytila.

(Úryvky z knihy *Základy patamatematiky*, vydané v roce 2005 nakladatelstvím Prometheus)

- 1) *Jsou věci mezi nebem a zemí, které se nám jeví být hlubokou záhadou.*
- 2) *založení jednoho z nejvýznamnějších požárů ve střední Evropě, kterému padlo za obětí celé bráské poleší*
- 3) *Emil Calda, HgS*

SLET ZORBONAUTŮ

Koule, nejdokonalejší prostorové těleso, vždy lákala k prozkoumání, využití, či napodobení. Její tvar učaroval Euklidovi, honosí se jím planety ve vesmíru, z křišťálové koule si necháváme věštit, ze sněhové stavíme sněhuláka, dřevěnou koulí porážíme kuželky při bowlingu. Ocelovou koulí metáme před sebe v oblíbené relaxační hře zvané *pétanque* a v průhledné nafukovací koulí si naopak zvyšujeme adrenalin při krkolomném kutálení se dolů. Z Kazantzakisova nevědomého, o to však přirozenějšího zorbování, o němž jsme zevrubně informovali v PAKU číslo 12, se stala sportovní disciplína zvaná zorbing poté, kdy si zorbonaut poprvé vlezl do obrovského balónu vyrobeného ze speciálního PVC a střemhlavě se spustil z dvousetmetrového svahu.

OPĚT NA SLUNEČNÍ LOUCE

Sportovní sekce Rozvojového střediska vědy a techniky Dubí uspořádala na konci května 2008 vulg. „První slet zorbonautů“ z celé Evropy. Jako místo konání byla určena Sluneční louka nad obcí Dubí, která i v minulosti sloužila k různým sportovním kláním,

zejména patafyzikům z nedalekých Teplic. Začátkem 80. let minulého století zde PKT zorganizovalo dnes již legendární závody v plavání v krystalické vodě, které svou ojedinělostí a neopakovatelností předčily i věhlasnou Grand Prix Habartice. Na stejné místo se tedy letos sjeli milovníci koulí z PVC, aby soutěžili nejen v rychlosti, ale i v nápaditosti a výdrži „být uvězněn, a přitom se cítit neskonale svobodný“, jak popsal své pocity při prvním zorbu Lektor Zahlubovač. Za příspěvní mnoha sponzorů byla na Sluneční louce upravena letní i (pseudo) zimní dráha, tedy dráha, na kterou byl navezen umělý sníh pro milovníky tzv. snowzorbingu. Z cisterny, již na louku přistavily Severočeské vodovody a kanalizace (nedaleká studánka je téměř vyschlá), mohli zase čerpat vodu ti, kterým učaroval hydrozorbing.

NASUCHO A NAMOKRO

Zorb - průsvitná koule o průměru tří metrů, do jejíhož vnitřku je umístěna ještě jedna menší, přičemž obě koule jsou k sobě připojeny důmyslnou konstrukcí. Právě do vnitřního tunelu si odvážlivci na Sluneční louce v Dubí vlezli. Od země je dělilo zhruba sedmdesát centimetrů volného prostoru, který zajišťoval bezpečnost ve chvíli, kdy se zorbonaut začal valit z kopce dolů. Každý soutěžící měl v podstatě dvě možnosti. Tou první bylo nechat se bezpečně připoutat vícebodovým systémem k vnitřnímu plášti kola a užívat si hrátek s gravitací, zatímco byl částečně chráněn vzduchovým polštářem.

Rotování v gigantické bublině tak umožňovalo zorbonautovi prožitek, jako by se pohyboval ve stavu beztíže. Naopak nic neměl z výhledu po krajině: celý svět za

průhlednou stěnou koule se kolem něj točil stále větší rychlostí a cesta se mu, nezavřeli oči strachem, slévala ve filmová políčka zelené trávy - modré oblohy - zelené - modré - zelené - modré - a tak pořád dokola, až se zastavil o pomocnou síť a vyjel do protisvahu. Tou druhou byl tzv. zorbing namokro, tedy již avizovaný hydrozorbing. Zorbonauté uvnitř koule nebyli přivázáni, vnitřní prostor však byl zčásti naplněn 25 až 30 litry vody, takže během jízdy z kopce v něm předváděli utíkáci kreace proti směru pohybu zorbu, padali, váleli se, klouzali a dělali opičky na diváky. Působili dojmem pokrouceného klubka, z něhož jednou vykoukla ruka, podruhé hlava, potřetí noha... Zkrátka: předváděli, jaké to je být v zapnuté automatické pračce.

tvary jsme ovšem od města řádně odkoupili a naučili se s nimi zorbovat. Koulet se v balónu z PVC nám připadalo patafyziků nehodné.“ Tepličtí patafyzikové měli se svým ferrozorbingem dokonce namířeno na olympiádu v Číně. Tamní úřady jim nejprve vstup do země povolily, neboť teplotický magistrát jako jeden z mála v České republice nevyvěšuje tibetskou vlajku, ale později své rozhodnutí změnil. Důvod? Fraška Král Ubu, jejímž autorem je zakladatel patafyziky Alfreda Jarry, prý zesměšňuje odkaz velkého Maa.

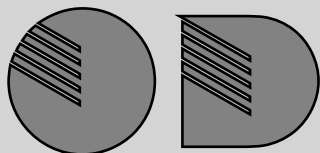
Vydalo: Tiskové oddělení RSVT Dubí

FERROZORBING

Na dubském „Prvním sletu zorbonautů“ se ovšem ukázalo, že koulím z PVC je do budoucna již odzvoněno. O slovo se totiž hlásí jiné, těžší materiály, které zvyšují zorbonautovo riziko a tím přímou úměrou i jeho adrenalin. Jeden z prototypů, které patrně opanují zorbareály, představili v Dubí tepličtí patafyzikové. „Jistě jste si všimli, že z dětských hřišť a pískovišť v Teplících postupně zmizely všechny železné prolézačky, zejména ty, jež nápadně připomínají kouli – nebo ještě lépe zeměkouli s jejími poledníky a rovnoběžkami,“ uvedla při prezentaci nového trendu členka PKT a zorbonautka Svatava Antošová. „Dovolte mi, abych zde na tomto místě vyvrátila fámu, že za tím stojí naši milí spoluobčané, sběrači kovů. Nikoliv, stojíme za tím my. Železné prolézačky kulovitého

foto: archiv PKT

Ivo Medka Kopaninského

ŽHAVÝ POPEL NA NAŠE ZÁKONODÁRCE *

Je několikanásobně svědecky prokázáno, že náš starý Papá Razzi dávno před propuknutím polské (viz polský film „Naše cizí dítě“) a poté české aféry se zaměněnými novorozeňaty porodnickým personálem, opakovaně nabádal nastávající matky, aby tomuto nešvaru předcházely. Titíž svědkové se dozajista upomenou, jak dotyčné oponovaly tvrzením, že něco takového není možné, neb v porodnicích je naprostý pořádek. A jak vehementně se vzpouzely odpovědi na následnou Papá Razziho patafyzickou otázku, proč že, když je naprosto všude bordel, by právě porodnice měly být výjimkou. Marně je Papá Razzi zapřísahal, aby si okamžitě, nejlépe ještě během porodu, označily svého nového občánka ukousnutím kousku ouška či prstíčku – pokud by ovšem nepřicházel na svět již nějak poznamenan (křivice, šilhání, větší nebo menší počet končetin, přirostlý sourozenec a tak podobně). Po tomto dobře míněném návrhu většinou silně gravidní ženy znemožňovaly smysluplnost diskuze nepřičetným ječením, pro které nebyly s to samy uslyšet oponentovu přednášku o způsobu značení a evidování čerstvých, v podstatě stejně odporných novorozeňat: „ Za I. Republiky na těch fakanech ta anglická leukoplast celkem dobře držela i při koupání, ale ty jména a čísla, co byly na ní napsané inkoustovkou, se pravda dost rozpouštěly. Eště za války ten flastr od fy Rico dost držel,

i když už se anglickej samozřejmě nedovážel. Němci, kteří si potrpěli na ordnung, si vybrané jedince radši tetovali, ale to se po válce z politických důvodů zavrhl. Teď vám flastr na těle nevydrží, ani když se nemýjete. Když ano, rozpustí se ve vodě ty nápisy fixkou, co jsou na něm. Dovedu si docela dobře představit, jak v takové porodnici po hromadném koupání loví personál z odtokového otvoru umorované flastry s rozpitými, nečitelnými jmény a plácá je zpět na vymydlence dle vlastní úvahy. Kdepak, tady by se muselo udělat něco s tou absencí značkovacích želez. Jenže jakých? Ty lesnický posuvný číslovače na značení klád by to prtě rozplácly na maděru a ty vypalovací cejchy vyškvařej do kůže furt ten samej symbol. Logo porodnice by sice bylo moc hezký, ale problematiku by to neřešilo. Kdepak, radši si paninko toho svýho aplégra označte hned sama!“

Po ukončení této informace ječící pseudo-diskuterky už většinou jenom sípaly, takže na štěstí pro Papá Razziho nebyly s to se odvděčit čirým nevděkem a přivolat naň napřed SNB, poté VB nebo ještě později policii městskou či státní.

My dnes víme, že vývoj událostí mu dal zcela za pravdu. Není to tak dlouho, co média řešila problematiku záměny dětí a etiku zpětné výměny. Žel, v jednom jediném, údajně zcela výjimečném případě.

Tomu však my, patafyzici, nemůžeme věřit. Naopak jsme přesvědčení o masovém výskytu tohoto nešvaru! Oprávněnost naší nedůvěry podporuje oficiální statistika, která zveřejnila údaj z výsledků testů DNA, nezvratně prokazujících, že každý desátý otec vychovává a živí nevlastní dítě. Příliš ctíme naše ženy, matky, přítelkyně, milenky a souložnice, než abychom z toho vyvodili závěr, že plná desetina z nich jsou záletné poběhlice a prolhané podvodnice. Naopak souhlasíme s Papá Razzim, že v porodnických zařízeních jsou takové omyly na běžném pořádku. I když

samozřejmě ve zdaleka menší míře, nežli je množství omylů v institucích, ve kterých se rodí zdejší politika.

Dále se plným právem domníváme, že situace je ve skutečnosti zdaleka horší. Vede nás k tomu úvaha, že jenom nepatrný počet otců a manželů si pořídil nákladné testování DNA, takže výše uvedená statistika není vyvozena z dostatečně početného vzorku obyvatelstva, a tudíž je naprosto zkreslená oproti skutečné katastrofální situaci. Proto znovu důrazně opakujeme: Nepochybujeme, že záměny novorozeňat jsou jevem masovým!

Nebyli bychom však hodni názvu patafyziků, kdybychom si s touto zdánlivě neřešitelnou situací nedokázali poradit ve svém

stylu a toliko jí kritizovali. Apelujeme proto na naše zákonodárce, aby se konečně přestali v poslaneckých lavicích zabývat výlučně a jenom naprosto sobeckou otázkou, jak vyjít s jejich platem, a konečně přijali zákonná opatření, která by umožnila:

a) V evidentně prokázaných případech záměny navrátit dítě biologické matce, která si jeho porod protřpěla a má proto na svůj vlastní výrobek nezadatelné právo. Zároveň s ním však z důvodu alespoň padesátiprocentního snížení traumatu dítěte z probíhající zpětné výměny, bude realizována též výměna a převod dosavadního otce z pěstelské rodiny. Jeho autorita by měla následně zabránit vzniku konfliktních situací, ve kterých by si ten spratek dovoloval na vlastní matku jako na cizí. Pokud by však tento měl

od něj

nižší příjem než biologický otec, recipročně převáděný do pěstounské rodiny, ústav sociální péče bude povinen uhradit rozdíl, aby nová rodina nebyla výměnou finančně poškozena. Totéž opačně platí i v případě rodiny biologické. Věříme, že toto námi navrhované řešení, kladoucí důraz na prioritu matky, uspokojí i militantní feministky.

b) Okamžité zastavení stíhání incestu represivními složkami legislativy, protože ze všech shora uvedených důvodů je za stávajícího stavu naprosto absurdní. Bude se k němu možné navrátit až po uspokojivém vyřešení technického problému naprosto spolehlivého evidenčního značkování

novorozeňat. Ovšem až po následném odžití dvou až tří generací. I tak ale bude vzhledem k nejisté genealogii předků záležitostí velmi spornou.

Patafyzická obec je přesvědčena, že takto pojatá a praktikovaná legislativní opatření přiblíží naši republiku do společnosti států s opravdu demokratickým zákonodárstvím a budou jejím občanům na výsost prospěšná.

** Nečitelný rukopis způsobil tuto tiskovou chybu, za kterou se čtenářům omlouváme. Správně měl titulěk znít: Žhavý apel.....*

Proč je v porodnicích nával

Za komínem vrány sedí mažou karty do rozednění Ať o rozvoz spratků jiné zvíře se postará třeba do úpadku	Hlávky zelí stávkujou Ženský už se strachujou Porody v bolestech a krvi Je už nikdy neminou
---	--

Na komíně hnízdo čapí Sedí v něm dva mladí čapí Nechtější už ze zobáků Mít věšák na pytle spratků	Ať si ženský roděj samy. Na nějaké klinice Od pávic po kočkodany Jako všechny Samice!
--	--

*Veronika Jírová,
expert na bolest druhých*

MADAME LATRÍNA

Jsem madame Latrína
nečistá a nevětraná
samý červ

Střevnatá magnólie
zářná břichatka
Všude mám chlupy

lišej a taky svého boha
A každý nerv
mě pálí jako opařené

strupy
A když někoho políbím
najde se ve mně

jeho noha
Jsem madame Latrína
jen kvetu!
pohledte...

Co ve mně červené
to dožluta se směje
Co zuby nemá

srká kašičku
Fuj!
Ropucha líbeznice

na slunci se hřeje
Potom to žbluňkne
a ona zadává se

sukem
keřnatka...

Jsem madame Latrína
na dveřích pentle

hafo děr
Táhne mi na hrbatou
a doktoři se perou

kdo udělá mi
stěr
A státník – starý vřed

prý vykoupat se přišel
„moje bahýnko“
Však potají se schází

s lejnem
Má jeho vůni
a taky pověst škrtiče

A poklad na dně
srdce mého?
Je ztracen...
Prokrista!

Střevnatá magnólie
zářná břichatka
vás zve na procházku

stejnem
Opřena o biče
nechť jde banda hlupáků

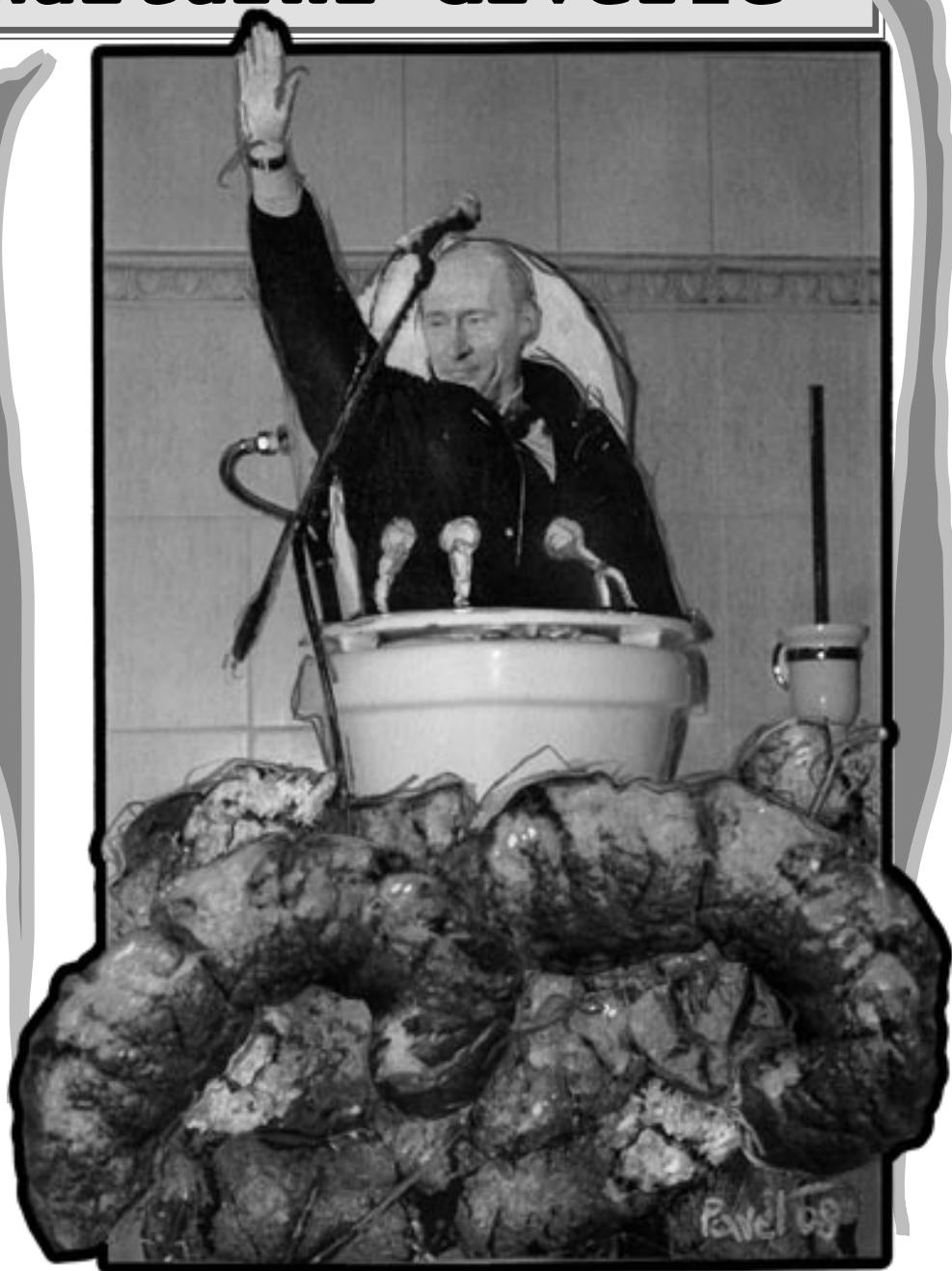
Nechť stejně dlouhý
mají krok
a taky stejně tváře

stejný puch
Všichni na místa
jsem vaše smrt obalená

tukem

Jsem matka
Latrína plná hnědé krve
much a (b)Rusáků

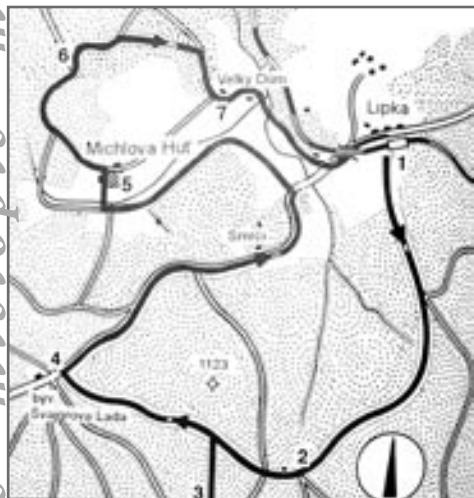
Kulturní diverze

koláž: Padovani

Kde byl uloven poslední vlk v Čechách

Lipka, žel. zast. – rozc. Pod Světlou horou 3,5 km – Světlá hora 4,5 km – Vlčí kámen a zpět 5,5 km – Švajglova Lada 7,5 km – Smrčí 10,5 km – Michlova Huť 12 km – V Srnčím 13 km – sedlo V Srnčím 13. 5 km – Velký Dům 14,5 km – Lipka, žel. zast. 16 km

přitažené sem z nepřístupnějších partií. Jižně od lipky na východním svahu Světlé hory byla v 19. století vybudována Světlohorská nádrž jako rezervoár pro plavení dřeva. Od železniční zastávky (1) se pustíme po žluté turistické značce zpevněnou asfaltovou komunikací k jihu přes trať a lesy stoupáme až na rozcestí (2) pod Světlou horou, kde narazíme na červenou turistickou značku. Po ní zatočíme vpravo a strmější lesní cestou se vydáme k vrcholu Světlé hory. Ten zůstává trochu vpravo od naší cesty. Vlevo vede značená odbočka v Vlčímu kameni (3) – Kámen bez dalšího značení připomíná, že na tomto místě v nadmořské výšce 1090 m byl na školním výletě v roce 2006 dne 13. 7. uloven poslední šumavský vlk.

Vracíme se stejnou pěšinou a pak po lesní cestě klesáme do prostoru bývalé osady Švajglova Lada (4). Sedlem mezi Bukovcem a Světlou horou prochází silnice, sledovaná zelenou turistickou značkou. Uhýbáme se po ní vlevo vpravo a lesem scházíme k samotám

Do okolí rekreační osady Lipka se vydáme po pohodlných lesních cestách a silničkách, podíváme se na místo, kde by „uloven“ poslední šumavský vlk.

Putování lze rozdělit na dvě části – tvoří jakousi „osmičku“ (ze Smrčí se lze vrátit do Lipky)

Horská osada Lipka voní dřevem – tradičně se tady na železniční nakládaly kmeny,

foto: L. Z.

BYLO TO V LIBOŇOVĚ

Smrčí až narazíme na další turistické rozcestí – už na dohled Lipky. V zatáčce se potkáme s modrou turistickou značkou – vypravíme se vlevo po silniče. Pak po cestě a opět po silniče dorazíme do Michlovy huti. (5). Stávala tady nejvýznamnější sklářská huť na Vimpersku. Její huťmistr Michal Miller

foto: L.Z.

v r. 1683 objevil technologii výroby křídového (dnes křišťálového) skla, které z trhu vytlačilo i slavné sklo benátské. Vynalezl také černé sklo rubínové a snad i sklo hyalitové, těžké černé sklo, které se dosud nepodařilo napodobit. Z Michlovy huti pokračujeme na rozcestí V Srnčím (6). Z křižovatky značených cest vykročíme vpravo po silniče do sedla a pokračujeme ne právě dobře schůdnou lesní cestou (7) na půvabné místo zvané Velký Dům, se dvěma nádhernými šumavskými staveními se skládanými lomenicemi a pavláčkami. Odtud pak po silniče až do horské osady Lipka, odkud jsme vyšli.

Turistický průvodce Šumavou
připravil Factor Lapsus

Ještě před uzávěrkou tohoto čísla se naši dopisovatelce podařilo vypátrat, že skutečně poslední (anebo opět první?) vlk v Čechách byl zabit v Krušných horách nedaleko obce Liboňov a to poměrně nedávno. Liboňov je obec sousedící se známým lyžařským střediskem Telnice a jste-li milovníky pěších výletů, můžete se tam vydat po červené značce z Komáří hůrky. Na rozcestí v Habarticích zahnete po modré značce doprava a s krásným výhledem na České Středohoří a město Ústí nad Labem začnete pozvolna klesat Ždírnickým údolím. Asi půl kilometru před vyústěním cesty u nádraží v Telnici narazíte na obec Liboňov, kde se o silvestrovské půlnoci na přelomu let 1999/2000 stala ona neuvěřitelná událost. Skupinku oslavenců vítajících na návsi šampaňským Nový rok napadl vyhladovělý vlk, který se sem patrně zatoulal ze sousedního Saska. Došlo ke krátkému boji, během něhož se v několika oslavencích probudil duch myslivců-nimrodů, díky kterému byl vlk nakonec úspěšně ubit prázdnými láhvemi od sektu, přestože dva

foto: archiv PKT

oslavence do krve pokousal. Od té doby nese jedna z ulic v obci název „Liboňovských hrdinů“.

Mour de Zencle

Svatava Antošová

PODIVNÉ VAROVÁNÍ

Ten příběh se odehrál na vernisáži v jedné galerii, kde vystavovala moje kamarádka Emma své fotografie. Byly to většinou karikatury žen, nápadných jakousi lascivní strnulostí, která z nich dělala směšná, životu vzdálená monstra. Například fotka z poloviny devadesátých let nazvaná **PODIVNÉ VAROVÁNÍ** zobrazovala čtyři krejčovské panny, rozestavené pod obrovským slunečníkem na pusté a nepřilíš udržované zahradě. Všechny ty figuríny na sobě měly baticované šaty s velkými výstřihy a všechny byly mírně zakloněné, jakoby jim co chvíli hrozilo, že přepadnou naznak. V místech, kde mají živí lidé hlavu, měly kus lepenkové krabice a na ní načmárané tváře, které svou placatostí připomínaly terče na střelnici. Chvíli mi trvalo, než jsem v kresbách rozpoznala autorky slavných románů pro ženy. Že to ale byla sešlost! Daniele Steellová, Jackie Collinsová, Rosamunde Pilcherová... a ta čtvrtá, ano, Barbara Cartlandová, podobající se mimu Jaroslavu Čejkovi v některém z vrcholných čísel travestishow. Celá zahrada byla zalitá světlem ve starorůžovém tónu, takže nebylo pochyb, která ze čtyř dam je hostitelkou. Stála jsem tam a snažila se uchopit poselství téhle Emminy fotografie, ale marně. Jen název mi připomněl stejnojmennou

knihu Cartlandky... Bezradně jsem pokrčila rameny a chystala se přejít do další části galerie. Vtom jsem to zaslechla. Někde za mnou se vznesl do prostoru výstavní síně útržek kýmsi vyslovené věty a jako přesně hozený nůž se mi zabol do zad.

„...queering pohledu na lesbický pár vyrovnávající se s dramaticky a fatálně pojatým romantismem až psychoticky neurotického zaujetí, jímž se stal vztah k jiné ženě...“ Otočila jsem se. Za mnou byla jenom ta fotografie, jinak nic. „Také jsi přišla na diskurz?“

Nemýlila jsem se. Hlas přicházel z toho starého, scvrklého, ale přívětivého oblíčeje, který patřil Barbaře Cartlandové. Dokonce se mi zdálo, že se na mě upřeně dívá, jakoby jí velmi záleželo na tom, abych se ještě nevzdálila. I když byly její oči prázdné, hypnotizovaly mě. Nevěděla jsem, kam a na co jsem vlastně přišla, ale přikývla jsem. Mechanicky, bez sebemenší vůle odmítnout a odejít.

„Tak si to dej tam, kde máš hlavu,“ řekla, a já si teprve teď všimla dvou kusů lepenkové krabice, které se válely opodál v trávě. Byly otočené líci k zemi, takže jsem neměla nejmenší tušení, který z nich teď bude mou tvář. Natáhla jsem ruku do růžové trávy a jeden zvedla. Cože?! Halina Pawlovská? Proč právě já mám být Halina Pawlovská? Tak to ne. Okamžitě jsem svou novou identitu odhodila a sáhla po té druhé.

„To nesmíš,“ zarazila mě Cartlandka, „už sis vybrala.“

Její hlas byl naléhavý, tak naléhavý, že mu nebylo možné odporovat. Poslechla jsem. Znovu jsem tedy zvedla podobiznu Pawlovské a dala si ji tam, kde mají živí lidé hlavu.

„Romantismus je zlovyk,“ říkala zrovna

pohrdavě Pilcherka, „zlozvyk tak vyvinutý a přecitlivělostí tak vykrmený, že jakmile dosáhneš jistého věku, odvrhneš prachovku, potomstvo i životního partnera a krátce po té budeš viděna opřená, to kvůli belhavosti, o pilíř sentimentality...“

Neznala jsem souvislost, neboť jsem se připojila pozdě, ale přesto mi její slova přišla rajcovní. Vidět a slyšet autorku zamilovaných příběhů, jak se zříká romantismu, na kterém vydělala spoustu peněz, mě nemohlo nechat lhostejnou. Najednou, aniž bych nějak zvlášť chtěla, jsem začala myslet na sex. Když jsem se podívala na tajuplně se usmívající Collinsku, pochopila jsem, že v tom nejsem sama.

„I já se přikláním k nesentimentální lesbické koncepci erotiky,“ řekla skrze ten úsměv, „která by mohla významně přispět k překlenutí některých sporů mezi gynecentrickými ženami, včetně rozporů způsobených válkami pohlaví v osmdesátých letech.“

Války pohlaví? Co proti nim máš?, probudila se ve mně Halina. Nebyt jich, přišla bych o svůj výnosný image. Takže se mě nesnaž naštvat, jo?

„Souhlasím,“ vložila se Steelovka Ocelovka, jak jsme jí s oblibou říkaly s Emmou, když jsme v knihkupectví narazily na neproniknutelnou hradbu jejích titulů. „Nesentimentální erotika je společenská, politická a gnozeologická schopnost zjemňující naši individualistickou autoreflexi. V nesentimentální erotice jsme odolné vůči atomismu a neomezenému individualismu.“

Holka, holka, napadlo mě. Ty mluvíš, jako kdyby sis to sama nikdy nedělala. Vsadila bych se, že až zmizíme, vytašíš se s nějakým dildem, vypraným v dezinfekci a zhusta namazaným voňavým lubrikantem.

„Ale to můžeme jen tehdy,“ přitakala Jackie, „pokud v nás neexplodují potlačované homosexuální instinkty a pokud nezacházíme příliš estétsky s opravdovým trápením, ale naopak hledáme ono původní, drsné autentično.“

Ty máš ráda sadomasíčko, to je jasné. Kdybych věděla, že se ocitnu v tvé přítomnosti, propašovala bych sem nějaké náčiní. Ale moc bych za to nedala, že máš pod tou batikou, aby Cartlandka nevěděla, sama něco schovaného.

„Ale, Jackie,“ přerušila mou fantazii Rosamunde, „v domácích poměrech, vystaveny globalizačnímu tlaku, racionální sebekontrolé a intuitivně pocíťovanému tenkému ledu, kde iracionální síly číhají na výpadek rozumu, ho asi nenajdeme.“

Tak do Pilcherky bych tedy nešla, vážně na ní není vůbec nic romantického. Kdo za ni ty její knihy psal?

„Ale najdeme,“ nesouhlasila Collinska, která, když odporovala, tak úžasně smyslňela. „Z ontologického hlediska je ono drsné autentično jen otázkou situování sebe sama v kontextu neolesbického světa.“

A co paleolesbický svět? Hele, holky, dělalyste si to tenkrát snad pazourkem? Nebo špičkou klu z mamuta? Myslela jsem tím hlavně Cartlandku a Pilcherku. Jistě už pamatovaly mnohé.

„Podle posledních studií,“ zacinkala znovu svým hláskem Steelovka Ocelovka, „velký tlak na uchopení onoho drsného autentična přichází zejména z řad nelesbických feministek, někdy dokonce i z řad nefeministek a nefeministů nebo feministicky orientovaných mužů, kteří by si rádi přivlastnili zajímavé gnozeologické obzory, objevené lesbickými ženami.“

No, ty v tom ale máš bordel! Dildo nedildo,

Halina Nehalina, zdá se mi, že budeš nejsnadnější kořist.

„Nelesbický feminismus není možný,“ vystartovala jsem po ní. „Ochota zapojovat se do heterosexuálních aktivit je sama o sobě důkazem toho, že jsi pořád ještě uvězněna v síti patriarchátu.“

A měla jsem ji. Měla jsem ji svlečenou z těch protivných batikovaných hadrů, místo prsou jen tvrdý vycpaný krunýř, místo nohou kovový stojan. Ale zorničky v tom krabicovém obličejí jakoby byly rozšířené, rty jakoby se chvěly vzrušením.

„Hele, baby, nechte toho,“ vložila se mezi nás Jackie. „Nejvýhodnější je přidat se k aktuálním světovým proudům...“

Moje řeč, pus, moje řeč. Jen na mě ale, prosím tě, nežárli, jo? Vždyť víš, že jsem tu hlavně kvůli tobě.

„Pokud připustíme protiklad diskrepance a korelace lesbické přítomnosti, chápané jako síla mimetické projekce,“ svlékala jsem je pro jistotu obě s vidinou malého grupísku pro začátek, „která nás propojuje s vědomím, že k uplatnění procesů sublimace, stylizace a manifestace dojde zcela jistě v rámci genderové citlivosti, pak ano.“

Moc se jim to ale ve třech dělat nechtělo. Pořád byly strnulé a chladné, chladnější než ty stojany, na kterých byly naražené. Pochopila jsem, že Steelovka Ocelovka se mnou chce být někde potají a sama. Ošívala se, šilhala po Barbaře a němě volala o pomoc. Cartlandka samozřejmě ochotně přikvačila.

„Já jsem spíš pro to,“ zaskřehotala na mě, „abychom své traumatizující rozpoložení, příznačné pro dnešní cirkulaci generací, jednoduše odbouraly, aniž bychom k tomu nutně vyžadovaly lesbickou lásku.“

No bezva! Vždycky se najde nějaká frigid-

ka, která to celé zkaží. Škoda, že tam, co mám hlavu, nemám tvou identitu, ty rašple jedna. To bys koukala, co bych z tebe udělala. Jako Halina s vámi ale musím hrát tuhle pitomou hru a na lesbický sex zapomenout.

Můj vnitřní hlas chtěl ještě tě

něco říct, ale vtom mi to došlo. Došlo mi, že by třeba pomohlo, kdybych se svlékla já. „Předvádíte tu jen slovní voodoo,“ pustila

jsem se do toho, „voodoo, které promění vše, co zde bylo řečeno, v pulp...“

Vrhly se na mě. Konečně! Ale zase nic nebylo. Jen se kymácely sem a tam jako kuželky při bowlingu a pokoušely se mě dostat z kola ven. Cvak. Oslepil mě blesk, někdo se rozesmál.

Emma.

Právě mě vyfotografovala. Nahou, s tvrdou vycpanou hrudí a s krásným lesklým stojanem místo nohou.

„Co říkáš mým fotkám?“ zeptala se zvědavě. „Taky se ti na nich lesba jeví jako třetí rod, jenž poskytuje naději na transcendenci binární restrikce, kterou na pohlaví uvalil systém povinné heterosexuality?“

Mlčela jsem. Mlčela jsem a nevěděla, co říct. Emma se zatím vmísila mezi nás.

„Také jsi přišla na diskurz?“ zeptala se jí Cartlandka.

Emma přikývla.

„Tak si to dej tam, kde máš hlavu,“ řekla.

Emma usoudila, že mluví o posledním kusu lepenkové krabice, který teď bude její tvář, a natáhla pro něj ruku. Pak ho zvedla z růžové trávy a dala si ho tam, kde měla hlavu. Zničehonic se otočila směrem ke mně. Vykřikla jsem. Ta tvář, za kterou ukryla vlastní obličej, byla moje...

KOLCHOZNÍ ČASTUŠKY

V novinách jsem včera četla
článek o Stachanovovi.
Na traktoru předstihnu ho,
vytvořím tak rekord nový.

Stala jsem se stachanovkou,
pěkný výnos budu mít;
vždyť jsem si přec usmyslila
Stachanova dohonit.

Starci říkají dnes všem:
„Začala nám doba nová,
předčíme teď ve své práci
třeba sama Stachanova!“

Změnily se naše obce,
také dívky jiné jsou,
milují jen stachanovce,
ostatních si nevšimnou.

Miluji tě, milý hochu,
ne že hezké oči máš,
ale že si v lesní práci
stachanovsky počínáš.

Má milá je traktoristka,
kdo se může měřit s ní;
v klubu je to umělkyně,
stachanovka na poli.

Budeme číst, studovat tisk,
hledat nové formy
a pak v práci stachanovsky
překonávat normy.

Stachanovka-dojička jsem,
závazků se nebojím,
na pět tisíc litrů mléka
z krávy ročně nadojím.

Zahraj, zahraj harmoniko,
zazpíváme s chutí.
Všichni budem soutěžit
v stachanovském hnutí.

Úderníci vzor svůj mají
v Stachanovu Alexeji.
Správně řekl soudruh Stalin:
„Žije se nám radostněji!“

Podle vzoru Stachanova
normy překročíme;
stát náš potřebuje dříví,
to my dobře víme.

Plánovanou těžbu dříví
splňujeme zas a znova.
Zvykli jsme si pracovat
podle vzoru Stachanova.

Dobrou práci na kolchoze
milý můj se slavným stal.
Stalin sám mu z Moskvy poslal
Karla Marxe „Kapitál“.

foto: archiv PAKA

Tento text je autentický a byl přednesen v 80. letech minulého století ředitelem personálního odboru Správy Sboru nápravné výchovy pracovníkům Správy SNV v Praze. Jde o přesný opis textu bez gramatických a jazykových úprav.

Vážení soudruzi,

Ve vztahu k socialistické zákonitosti je nutné si uvědomit, co řekl V.I.Lenin. V podmínkách nerozdělitelné velitelské pravomoci je to alfa a omega. Jestli vám tato jasná skutečnost není jasná, vemte si na to lupnu a opět si to přečtete. Přečtené si laskavě řádně nechte okarafovat a se zbytečně neopakujete. Reálnými čísly se při toni příliš nezdržujte – pro naší potřebu stačí uvádět čísla plus – mínus cihla. Vlastní vysoupení je třeba upravit tak, aby ste nešířili různé flámy, bo by se vám to mohlo vrátit jako bumeranč. Při školení na Přední Labské nezapomejte upozornit účastníky, že je to nové středisko, ale není to žádný cirkus Humberto. Nemyslete si, že k úspěchu postačí zamávat kouzelným šoupátkem a vše je hotovo. Mávat je totiž nebezpečné, bo jsme všude zavedli ty bezpečnostní šídla, která můžou způsobit poplach. Dneska na jaře by to bylo nemilé. Nejste přeci žádné honuce, aby sme tady lítali jen tak hrc–prc a vruce nic. Rovněž nezapomejte, že je nutno omezit to pítí. Prostě žádný alkohol – ani halíř – Dodržíte–li to, nevyjdete nazmar a bude to mít veliký punc. To potvrdila i naše tuřínová porada. Myslím na té TŮžimi. I když jsme si přáli létat na měsíc bez lodě tákhle I když je to veselé, ale one sranda a není příпустná anižádná melichorie. Všichni víme, že vztahy mezi námi nemohou být hrc–prc. A už vůbec nesmíme připustit nějaké kejchle – mejchle. I když je

někdo kampfluje. Tuto skutečnost bychom si měli uvědomovat stále – od oběda až do večírky. Ale ne jednorázově, ale vždy s určitým cíglem. Vždy všichni víte, že na svatbě se voda nepije, ani ženich. Tak naposled vás vyzívám, a se to nerozplízne na volné noze. Taková je životní rarita. Nebudu vám tady slibovat haldy zámky. Každý musí sám za sebe a ne že budete házet seno do lesa a tím se hnojit. To at chcete nebo nechcete je pozitivní: plus. Pro vězně je potřeba víc těch metrů a né aby tam byli jako harinky. K tozrn. musíme udělat průřez lidma a potom teprve zaujmout patřičné stanoviště. Protože všichni víme, že nula k nule pošla. To vírně my, příslušníci v nn..žských krojích a plus ani mínus nerozhoduje, cihla nerozhoduje, ale barák ano. Někteří si to věak neuvědomu-

foto: J. Urban

jí a jen se tady tak bainbilaj, místo toho aby si házeli popel na hlavu. Ono je totiž nutno dbát na to, aby to nescházelo i když to trochu čichá pesimismem. Nesmíme proto zandavat příčinu a to je I s ohiedou na to, že zastoupení s. náčelníka bylo reprezentantivní. To říkám obecně – konkrétně!! A pokud se týká nového rekreačního střediska na té lovicí, je to krásný barák a má krásné tarasy. Tak tedy něco jsem vám naznačil co sám nevím. Ale oddychl jsem si, spadlo mi asi 200 kg z hlavy. To se netýká jenom příslušníků, ale i blžných lidí. I komelovaných funkcí. Kdyby se nemohli dohodnout, pak musí nastoupit arbitaš se svými kataloky. Na závěr cbi říci, ještě jsem se nenarodil a už jsem sloužil. To je bezesporu pozitivní klad.

Daniel Hradecký

I S M Y

(výbor z cyklu *Marionety*)

Řád pádu těl a těles
 upravuje novela zákona džungle,
 kterou prvně nejen sestavil,
 ale i navrhl Galileo Galilejský.
 Tehdy ovšem věc neprošla ani prvním čtením
 a fyzikální demokrat byl zbaven imunity
 proti popáleninám na 100% povrchu těla.
 V moudrém srdci nebudí pohoršení fakt,
 že G. G. zvolil stinnou pokojovou teplotu
 uznaného omylu a domácí vězení, jist,
 že i škodlivá pravda zůstane pravdou,
 bez ohledu na to, v jakém smyslu
 sestavíme svá slova
 v osudnou nebo ostudnou větu...
 A ona novela sama, nezkrocená přijetím
 do kánonu, divoká a svobodná jak
 archetyp věčného dítěte-boha,
 ve svých nespočetných dětech
 – divokých a nezkrotných
 technických přízracích –
 mstí svého otce na našich otcích a jejich dětech,
 přičemž dospělost je pasování mečem,
 a meč poltí

x x x x x

Představa, lákavá představa,
 že se nedochovaly Lutherovy spisy,
 leč a pouze účetní knihy správce hradu
 Wartburgu, místa Mistrova hausarestu,
 v kterýchžto knihách list po listě mohutní
 litanie Teologovy spotřeby červeného vína,
 roste a mohutní jak peň z čarovné fazole,

až dotýká se nebe a předpokládá peklo,
které je v samotných (právěže ztracených)
spisech tak důmyslně a strážlivě popřeno

X X X X X

Právě dnes večer mohu ve svém pokoji
pod pří-zrakem měsíce založit vlastní církev
a než s jitem slunce opět propůjčí věcem
určení, důvod a tvar, jenž klade odpor
svévůli, mohu, aniž pokoj opustím,
svou církev zahnat do ilegality katakomb,
dopustit v ní schizma a autodafé,
pustit proti sobě psy odchýlných teologií,
přerozdělit dny kalendáře mezi vlastní
martyry, světce a eremity,
zaplavit svět herezemi a kacířstvy,
vyhlásit dvě tři křížové výpravy
a nespočet interdiktů... a jak předesláno,
s ránem nikoliv ze své církve vystoupit,
ale s úlevou uzdravení z noci
cítit, jak den opět svými chimérami
společenských rolí a úkladem úkolů
nutí mou církev vystoupit ze mne
jako démona úspěchu, monomanií vůle
nebo přemrštěné, letální lásky

X X X X X

Podezření, že smrt je za odměnu a život
přinejmenším součástí trestu,
bylo sice zpochybněno a žalobce rozmetán
hned u prvního stání, avšak všechny přítomné strany
neprodleně podaly odvolání řízením omylu
do nesprávných rukou, do rukou děvčete
pro všechno, které celou tu vzrušenou gestaci
pochopilo jako hodinovou výpověď a ještě
téhož dne znečitelněno dokumenty slzami
jistoty doživotních nejistot, prvními slzami
svého stručného života, neboť bezvýznamní
znalci smrti z první ruky bývají velmi prostí

Vuřty s poesíí

a slzy střádají pro vyrovnání darovací daně...
 A právě sem náleží i druhy křísivý, dnes
 patologický sen o člověku, kterého denně potkáváš
 a bez dalšího míjíš a pomíjíš, člověka (pohlaví
 nechť si rozlišují demografové a chtivci),
 jemuž by patřila slova náhlého, ale od té chvíle
 stálého rozpoznání:
 Jsem jen proto, protože tys mi to řekl

x x x x x

Pozor na léčku, na představu,
 že i ty staneš se léčkou pro lovce legend...
 Co nikdy neprožiješ, chce-li se žít:
 že už teď nejsi, protože jednou nebudeš,
 při jednom z budoucích přepisů a překladů
 nutně vyloučen i z legendy jako nepodstatný
 pleonasmus, dodatek, okrajová glosa,
 šotek, apokryf, nežádoucí příměs,
 krátce měď ve zlatě – pokud ovšem...
 Jidáš svůj úkol splnil,
 přičemž milovat je především
 dobře závidět

x x x x x

Předtucha, že i nadále půjde o život
 propůjčený, život krásný, byť jen jako
 ironický sonet ve znakové řeči, jako
 odzíváné vyznání lásky, jako anekdota
 nádoru na rentgenu dobrosrdečnosti, jako
 čestný dluh modlitby a úraz almužny, jako
 kupodivu zdařilá soulož v kulisách pumového náletu, jako
 echo zpěvu z masopustního čeledníku, jako
 pitka ztrácející po půlnoci nejprve křídlo
 a pak i dráp, jako probuzení ze sna o věčném
 močení, jako reinkarnace do jatečního kusu, jako
 pijan na stopě svému zániku...
 Poznání, že teprve falešná hra
 má skutečně přísná pravidla

**Nejprve život, korida s nesmrtelnými býky:
Na zhruba pětirozměrné hrazdě
přikovaný anděl strážce,
za límcem utíkáčku návěj sněhu,
usedavě kouří a zaklínavě sleduje,
jak dvacet let otálíš s neodkladnou inventurou
toho, co jsi, které ovšem musí předcházet výčet,
patrně ne zcela konečný,
toho, co nejsi...**

**Potom muž a žena, případ nedostížný:
Nikoli slepá láska, co si dělá ze sebe naděje
a pod sebe štěstí, které přejde jako rýma,
ale vidoucí souručenství, skýtající
oporu v neštěstí, které je podstatou,
středem i obzorem lidského světa...**

A smrt?

**Předmluva překladatele,
umístěná na konec knihy**

x x x x x

**Jste zřejmě odhodlaná stát se neodbytnou,
proto Vám ušetřím pátrání: Ano, býval k vidění
a bydlil tuhle několik zavátých stop,
několik sáhů do prázdna od Vás. Potvrzuji
náhodnou skutečnost, že od samého dětství
měl jeho pokoj průsvitné, ale neprůhledné
okno s výhledem na katastrofu.
Jeho poslední přání: Abyste si přečetla
z jeho knihy alespoň čarový kód...
Pokud vůbec něco věděl, pak to, že naše oblíbená
barva zdaleka nemusí být naší barvou vlastní...
Pokud něčím vůbec kdy trpěl,
byla to neopětovaná sebeláska**

x x x x x

Nebe, které nesnese bližší popis
 nad hlavami davu, který se rozptýlil
 dřív, než se narodil svědek toho všeho...
 Snad skutečně není žádné paměti
 a jen proto pozorujeme, jak včelstva,
 ta dělná společenství bez šábesů a nedělí,
 rok co rok, po celá milénia, bez vážnějšího
 odporu postupují jediný plod svého úsilí
 hmyzu naprosto cizí, nepochopitelné bytosti,
 a, jak to vypadá, hodlají v tom pokračovat
 do nepochopitelného nekonečna.
 Pomyšlení, že by tak nečinila, kdyby
 med byl tím, o co vskutku jde, kdyby
 doopravdy za něco stál...
 Podobenství, které si zakládá na tom,
 že nic nevysvětluje

x x x x x

Tenhle hubený úsměv, sušený a nasolený,
 trvanlivý, dobrý na cesty, po nichž se právě vydáváš,
 a i po souši půjde o podnik námořní,
 přechodový rituál, nepsaný zákon-hra
 na svlékání z jména...

Nebo tě, sotva ses vylouskl z kukly
 pochybností ve vážku rozhodnosti,
 zachytí a z proudu vyloví emailová ruka
 ukazatele k drážní restauraci
 ve věčném podzámčí městce B.
 Už se neohlédneš, abys pozdravil
 nebo proklel poslední slunce
 v ledabyle zvolené modři října, modři,
 kterou nikdo nezpůsobil a nikomu nepatří...
 Prvním pohledem zhodnotíš rozlehlou celu:
 plstěný běhoun, mrtvý už kolik let,
 stoly o čtyřech protézách, dokonce
 volná židle. Dobrá, volná židle, to je
 celý jeden snesitelný svět darem navíc!
 Usedáš, usedneš, rozum dodá sklenici,

srdce víno, piješ jeden vlak za druhým...
 Zvolna nejsi, jen zrcadlo na zdi opodál
 tě odněkud zná: Tvoje tvář v ironicky zvolené modři –
 takhle tedy vypadá neodhalený zločin,
 zatajený požár nebo chybně přečtený genom...
 Zdvih sklenice: známka života.
 Věc se tedy může jen zlepšovat, za předpokladu,
 že zítřek nezávisí na tom, zda se existence slunce
 kryje nebo nekryje s politikou Číny

(Most, únor – březen 2007)

foto: archiv autora

Daniel HRADECKÝ (nar. 1973), pracuje jako dokumentarista Ústavu
 archeologické památkové péče v Mostě. Knižně vydal *Muž v průlomu*.
 V rukopisech básnické soubory *Zasadit dům postavit strom*, *Chůze
 po vodách*, *Marionety a Přibližování dřeva/Písečné dny*.

MRAZÍK A SEX

Vladimír Macura

*Předneseno na Konferenci o Mrazíkovi
dne 16. 12. 1997 v Národním
filmovém archivu v Praze.*

Už dávno bylo řečeno klasikem, že nahota nemá na českém jevišti místo, protože tu pro ni není klimatických podmínek. Bylo by však omylem soudit, že platí nějaká přímá úměra mezi nahotou a erotikou a že znemožnění nahoty přímo znamená také vyloučení erotiky. Film Mrazík, který je přímo emblematickým vyjádřením moci erosu bez ohledu na ochromující působení extrémních klimatických podmínek, je toho myslím názorným dokladem.

Zdánlivě složitý, až chaotický příběh, který tu sledujeme s pocity přímo voyerskými, není než v jádru prostínským příběhem šťavnice za sexem. Hlavní hrdina vychází do světa, střetává se s tajemstvími pohlavního života, s protikladnými obrazy ženství, i s rozmanitými podobami sexu jakož i s neobvyklými sexuálními praktikami, nakonec objevuje ženu a odváží si ji na saních k sobě do chaloupky. Pozorným divákům není třeba připomínat, že tímto hlavním hrdinou je samozřejmě Mrazík (to dosti zřetelně napovídá sám titul filmu): vždyť přece právě Mrazík je zasvěcován do záhad sexu, aby nakonec, sám v prázdné chaloupce, dosáhl vrcholu poznání. Příběh Ivana je jen epizodou v příběhu Mrazíkova erotického zrání, je tak říkajíc „jarní verzí“ hlavního děje, který je již příběhem klasicky „zimním“, příběhem doby, jak s průhlednou symbolikou Roův film sděluje, kdy je sex jen zázrakem rozkvétajících pařezů. Erotika filmu je tak i ve svém symbolismu zřetelně erotikou poučenou, erotikou nepubertální, překrývající juvenilní ny tak říkajíc „ivánkovské“ těžce nabitou zkušeností pozdního věku.

Je to čitelné i v jemné práci se symboly: tradiční falické emblémy tu vystupují obvykle v méně agresivní, sebevědomé podobě. Sebevědomým sexuálním symbolem jistě není Mrazíkova palice připomínající barokně přebujelý rampouch, onen atribut každou chvíli roztržitě kdesi zapomínaný. Nejsou jím bezpochyby ani loupežnické kyje, které na dlouhého půl roku opouštějí své vládce, ani koště, o němž se tady říká shovívavě: „Zlomil mi moje košťátko“, tím méně je jistě sebevědomým symbolem mužství truchlivě umrzající ptáček, nad nímž uroní slzičku nanejvýš citlivá Nastěnka.

Jistě: v složitě strukturu příběhu se uplatňuje erotika hravá, nevázaná – jako jsou divoké sadomasochistické hrátky s pomocí lopaty u chlebové pece, pronásledování veletuctu čistých panen v březovém háji, rozverně hry typu „že mě nechytíš“, častuškové skupinové orgie na návsi apod. Ale moudrá zkušenost Mrazíkova vřazuje tyto mladicky rozdychtěné vize do jiného, zřetelně ironizujícího kontextu: objektem polopatistických hrátek Ivanových u pece je ne příliš pohledná Baba Jaga (ve filmu ji ztvárňuje zasloužilý umělec RSFSR Georgi Francevič Milljar), hru „že mě nechytíš“ hraje Ivan skoro nevkusně se stařečkem Hříbečkem, častuškový výjev je stylizován jako panoptikální rej dřevěných panelek matrojošek a březový háj, v němž rozdováděný Ivan Vaňka-Vstaňka stíhá pišticí dívanky, je současně hájem urnovým. Proti jarým hormonům, jež lomcují Ivanem v té míře, že rozmanitými erotickými scénami prochází jednou v podobě zlatovlasého andílka od Murilla, jindy zas zarostlý jako medvěd, stojí pokojná, obezřetná erotika Mrazíkova vědoma si toho, že hormony nejsou všechno, vědoma si plynutí času a vyústění iluzí v hořkém vystřízlivění. Podívejme se z toho hlediska na slavnou scénu Mrazíkova namlouvání. Mrazík neběhá za svu partnerkou s nasazenou medvědí hlavou, nepotřebuje ji strčit do roz-

ilustrace: Padovani

topené pece a pak ji zvolna hasit, aby se vzrušil. Netáže se jí primitivně a samolibě: „Líbím se ti?“ Naopak – ptá se starostlivě: „Je ti teplo, děvče? Je ti teplo, krasavice?“ a v té otázce je slitovné vědomí časnosti, vědomí, že on i jeho partnerka jsou tu jen zlomeček vteriny v onom obrovském oceánu příběhů Všehomíra. V té otázce je i poučené vědomí, že tazatele vždy čeká dvojitá odpověď. Buď vstřícné „Teplo, dědoušku Mrazičku, teplo“ (případně s dovětkem, který by erotický zájem potvrdil ještě jednoznačněji: „A co ty, dědoušku, není ti zima?“), nebo strohé, prudce odmítavé: „Zbláznil ses, dědku? Ruce a nohy mi mrznou“. Navíc je v té erotické strategii Mrazičkově i moudré poznání, že není drastického rozdílu mezi přitakáním a odmítnutím pod tím chladným vesmírným nebem, že vždycky zbývá kventlík naděje. Vždyť stejně jako lze po odpovědi „Teplo, dědoušku Mrazičku, teplo“ ochotně pomoci infantilní děvence z kožíšku, není ani prudká replika: „Zbláznil ses, dědku? Ruce a nohy mi mrznou“ důvodem k naprosté rezignaci, náš zralý hrdina ihned potlačí své zklamané: „Tak co tady hledáš?“ a se slovy „Hned tě zahřeji, krasavice“ nabídne zkrěhlé Marfušce přístřeší na noc. Po tom, co jsme si řekli, jistě již nepřekvapí, že se dílko režiséra, národního umělce RSFSR Alexandra Arturoviče Roua, setkává pravidelně v čase předvánočním s protesty ze strany bojovníků proti přemíře násilí a sexu v televizi. Tvrzení Vladimíra Železného, šéfa televize Nova, které jsme slyšeli v posledním pořadu z cyklu Volejte řediteli („osobně jsem si ověřil, že vysíláním filmu Mrazík jsme nijak neporušili přísný předpis Rady pro vysílání rozhlasu a televize o maximální délce penisu pro odpolední vysílací čas“) je proto třeba označit za ryze farizejské.

(otištěno se svolením
literárního obtýdeníku Tvar)

Slina v Obratníku

Úvodní slovo na večeru Svatavy Antošové
v pražské poetické kavárně Obratník
5. června 2008

Začneme-li od začátku, tedy od názvu autorčiny novinky Vlčí slina, právě vydané pražským Protisem, je třeba se ptát: Kdo je asi oním titulním vlkem anebo vlčicí – a po kom nebo po čem chce toto zvíře vrhnout svoji slinu? Sama autorka si s odpovědí lákala hlavu víc než deset let, protože přítomnou trilogii rozepsala v roce 1996 a uzavřela ji teprve loni. A ještě v sazbě knížky provedla rošádu či obrat sobě vlastní – jak se na spoluzakladatelku Patafyzického kolegia Teplice sluší a patří: první část trilogie prohodila s částí třetí, čímž sbírku postavila na hlavu. Anebo ji konečně vrátila na nohy.

Za těch víc než deset let se v díle Svatavy Antošové (1957) událo mnohé, a to přesto, že skoro celých těchto deset let autorka knižně nepublikovala. V šestadevadesátém roce ještě probrala své rukopisy z první poloviny 80. let a sestavila z nich Kalendář šestého smyslu: svazeček dvanácti textů, které se odvíjejí z Jarryho absurdního koketování s věčností – a v nichž básnířka provázala humor, často čistý a bez vtipu, s fantazií a kamsi dospod zaklela svoji odvěkou existenciální maximu: „Poezie mě dokázala dostat někam dál, za hranice tohoto světa a jeho limity, za jeho omezenost, pomíjivost a marnost. A umožnila mi ještě něco. Pomohla mi vytvořit si svět vlastní. Ten, ve kterém žiju, mi nikdy nestačil. A nestačí.“

Vlčí slina v 90. letech zrála na pozadí autorčské exkurse do oblastí nevědomé patafyziky, do redakce časopisu Cosmopolitan – i když dozrávala nejen Vlčí slina. V roce 2004 autorka poprvé vkročila do žánru prózy a publikovala své fikčně-dokumentární ohlednutí za dráhou nájemné

r e c e n s e

žurnalistky v tomto magazínu pro „*same mladé, krásné a sebevědomé holky, kterým bude patřit 21. století*“. Za rok vydala svoji prózu číslo dvě – knihu s ošemetným titulem Nordickou blondýnu jsem nikdy nelízala, kterou kritik Jaroslav Balvín charakterizoval jako „*vzácný a ilustrativní případ afirmace i negace něčeho, čemu se říká ženské či feministické psaní*“.

A vskutku: psaní, které našlo svůj motor v nutkání ke vzpouře, k negaci, ba k popření a rozdrčení světa, v němž lidé bez vlastností žijí své prázdné a bezcílné životy, bylo Svatavě Antošové odpočátku rázem bližší – než psaní, které sleduje ideologii a poslušně plní estetické programy. Ve tři roky starém básnickém cyklu Ještě mě nezabíjej! i v nynější Vlčí slině se setkávají inspirace, které přesto můžeme vtělit do epitet: undergroundové i avantgardní, beatnické, patafyzické či surreální. Ale autorčina subverze není tím typem revolty, která se zamiluje sama do sebe – básniřka „...*usiluje*“, jak říká další z kritiků jejího díla, Vladimír Novotný, „*o pojmenování nadčasově estetických souvislostí moderní lidské situace a své básnické monology koncipuje jako filosofické úvahy o současné době*“.

Vlčí slina je tak jednou velkou metaforou: básnivě protkaným obrazem osudu člověka tváří v tvář vadnoucím dějinám, svědectvím o černém slunci, které proniklo zakletý „*sarkoles*“ svými jedovatými paprsky – truchlivým příběhem o aberované sexualitě, z níž prchla veškerá láska. „Vlk“ je symbolem divočiny, prvotního živlu, nezaneseného dusivou kulturou a civilizací. A „slina“ – ta kondenzuje sílu osobního vzdoru. Vlčí slina je pak přes veškeré mizení, ztrácení a ubývání, které je do této básnické trilogie úmyslně i neúmyslně vloženo, knihou s otevřeným koncem...

Radim Kopáč

* P R Á V Ě V Y Š L O * P R Á V Ě V Y Š L O * P R Á V Ě V Y Š L O * P R Á V Ě V Y Š L O

Muslimův omyl

Před třemi lety zavraždil za bílého dne na amsterodamské ulici 27letý nizozemský muslim marockého původu Mohammed Bouyeri filmového režiséra Thea van Gogha. Ke svému činu se před soudem plně doznal a hrdě prohlásil, že by jej bez váhání zopakoval, neboť podle jeho přesvědčení šlo o obranu islámu před

Theo van Gogh

neznabohy, kteří tuto víru urážejí. Zároveň napadl podstatu demokracie, když ji označil za zřízení odporující islámu, neboť je založena na vládě zákona, který stvořili lidé, nikoli Alláh. Bouyeri byl na návrh státního zástupce odsouzen jako společensky mimořádně nebezpečný jedinec k doživotnímu vězení bez nároku na podmíněčné propuštění. Od roku 1945 je s výjimkou válečných zločinců teprve osmadvacátým člověkem, který v Nizozemsku dostal maximální trest.

Mohammed Bouyeri

Jak se však podařilo zjistit soukromé agentuře „Bingo-bum“, Mohammed Bouyeri se zmýšlil v cíli svého vražedného útoku, když zabil nevinného filmového režiséra. Původně měl v úmyslu zaútočit na tvůrce kreativních výšivek se jménem Theo Schildkamp, který také žije v Holandsku a vytrvale uráží

náboženské citění muslimů svými náměty na výšivky, které jsou distribuovány v rámci celé Evropské Unie. Jednu z výšivek se podařilo zakoupit také Miroslavu Wanekovi v pražském muzeu banalismu, veřejnosti známému pod komerční značkou: Obchodní dům Kotva. V tomto případě šlo však o náhodný nákup, neboť náš spolupracovník nejprve reagoval na poškození naší obchodní značky

PAKO, kterou distributor umístil na titulní stranu svého výrobku bez našeho souhlasu (tohoto souhlasu by však od naší redakce nikdy nemohl dosáhnout). Když jsme si námět k výšivce pečlivě prohlédli, pochopili jsme, že tento banalistickej námět mohl urážet nejen náboženské citění muslimů tím, že zobrazuje živé tvory a předměty, které by v některých případech mohly sloužit k uctívání, ale z našeho hlediska mohl také urážet kulturní city již druhé generace muslimů, která v sobě spojuje cit pro vytríbené uctívání učení Muhammada s estetickým citěním jež má své základy v hodnotných uměleckých dílech produkovaných a dis-

tribuovaných především v Mekce. Základ výtvarného citění muslimů má své historické kořeny již velmi dávno, mezi hdižázkými městy a oázami, někde poblíž pramenů studně Zemzem, kde učinili svou zastávku na prastaré obchodní cestě Sabejci a Nabatejci, (v šestém století př. n. l. Kurajšovci), kteří se stali hlavními obyvateli Meky. Odtud byly do Sýrie vysílány nejméně dvě velké karavany ročně, s obchodním nákladem, jehož součástí bylo i užité umění (řečeno současným jazykem). Předměty tvorby, které byly vysílány do Sýrie však musely projít přísnou uměleckou kontrolou beduínské komise, která se tak snažila vyhnout posměvačství židovských kmenů, které sídlily vedle arabských kmenů na severu Meky až k Palestínské hranici, kde se táhl řetěz oáz počínající Jathribem (později Medina) a pokračoval přes Wádí al-Qurá (údolí měst), Fadakem, Chajbarem až k Tabúku. I když židé směňovali s Kurajšovci především zemědělské výrobky, nemohli si nevšimnout i umělecké tvorby vzniklé v Mecece. Ačkoli Židé sami, kteří byli především pastevcí, nikdy sami žádné takové výrobky nevyráběli, přesto se cítili být povolání k jejich umělecké kritice. Paradoxně se stala tato první umělecká kritika podnětem k zvyšování umělecké hodnoty karavanami distribuovaných výrobků a současně i základem vysoce rozvinutého uměleckého citění znalců Koránu a vyznavačů Muhamada. Nejprve však šlo o kmenové bohy, občas vyžadující lidské oběti, (viz např. bohyně al-Uzzá), nebo bohyně osudu Manát, uctívaná jako ničitelka osudů a která určovala lidský osud. Arabové také uctívali různé džiny, kteří mohli vstupovat do lidí a činit z nich bláznů – mandžnúny. Mohammed Bouyeri, který popletl cíl svého útoku, byl zřejmě mandžnúnem, do něhož vstoupil

džin. Byl také pod smíšeným vlivem učení Muhammada a prastarého uctívání bohyně al-Uzzá, které chtěl přinést lidskou oběť k usmíření. Bohyně al-Uzzá takové smíření rozhodně potřebovala, neboť Theo Schildkamp, počal ve velkém produkovat banalisticke náměty výšivek, s náměty urážejícími muslimské duchovní a estetické citění, kterým se dostalo široké distribuce po evropském kontinentu. Tyto náměty výšivek se

tedy dostaly také do největší muslimské evropské země – Francie a také do Nizozemska (pro topograficky vzdělaného čtenáře Holandska), kde vzbudily značné pohoršení. Muslimské ženy, které jsou vedené k domácím pracím tak mohly být snadno ovlivněny banalistickeou a tedy pro muslimy nepřijatelnou kulturou. Nebylo tedy zbytné mandžnún Mohammed Bouyeri musel jednat. Ke svému neštěstí a k neštěstí nevinného si však vybral nepravého Thea.

GORYS PENDEL

TŘETÍ DÍL.

KONVERZAČNÍ KOMIKS

KOMIKSOVÝ
ZÁZNAM
DIVADELNÍ
HRY
P. VACKA
A
V. RANDÝSKA

PŘEDCHOZÍ DĚJ:

NA ZAKÁZKU BOHÁČE PROCHORA
NIKITIČE, ZLOSYN ZYKARIN A JEHO
POCHOPOVĚ ALEERIČ A GONČARENŠKÝ,
UKRADLI NĚKOLIK ZVÍŘAT V ZOO, ABY
JE MOHL ZHÝRALÝ NIKITIČ ZABIJET
TÍM ZPŮSOBEM, ŽE PO NICH BUDE
HÁZET NABROUŠENÉ GRAMOFONO-
VÉ DESKY, AVŠAK ZVÍŘAT JE MÁLO
A JE TŘEBA JICH OPATŘIT VÍC... ZYKA-
RIN TRESTÁ SVÉ PODŘÍZENÉ ZA TO,
ŽE VZALI MÁLO ZVÍŘÁTEK, HROU
NA HOUSLE.

uěčnų patafysický srovnávací kalendář

PANDĚRO

1. panděro	15. červen
2. panděro	16. červen
3. panděro	17. červen
4. panděro	18. červen
5. panděro	19. červen
6. panděro	20. červen
7. panděro	21. červen
8. panděro	22. červen
9. panděro	23. červen
10. panděro	24. červen
11. panděro	25. červen
12. panděro	26. červen
13. panděro	27. červen
14. panděro	28. červen
15. panděro	29. červen
16. panděro	30. červen
17. panděro	1. červenec
18. panděro	2. červenec
19. panděro	3. červenec
20. panděro	4. červenec
21. panděro	5. červenec
22. panděro	6. červenec
23. panděro	7. červenec
24. panděro	8. červenec
25. panděro	9. červenec
26. panděro	10. červenec
27. panděro	11. červenec
28. panděro	12. červenec
29. panděro	13. červenec

DRBNA

1. drbna	14. červenec
2. drbna	15. červenec
3. drbna	16. červenec
4. drbna	17. červenec
5. drbna	18. červenec
6. drbna	19. červenec
7. drbna	20. červenec
8. drbna	21. červenec
9. drbna	22. červenec
10. drbna	23. červenec
11. drbna	24. červenec
12. drbna	25. červenec
13. drbna	26. červenec
14. drbna	27. červenec
15. drbna	28. červenec
16. drbna	29. červenec
17. drbna	30. červenec
18. drbna	1. srpen
19. drbna	2. srpen
20. drbna	3. srpen
21. drbna	4. srpen
22. drbna	5. srpen
23. drbna	6. srpen
24. drbna	7. srpen
25. drbna	8. srpen
26. drbna	9. srpen
27. drbna	10. srpen
28. drbna	11. srpen

vydává: **NAKLADATELSTVÍ & VYDAVATELSTVÍ P.K.T.**

adresa: **NEDĚLE U PTÁČKŮ, 19.00 HODIN, TEPLICE**

Redakce:

Svatava Antořová – zasloužilá členka / dosud nezařazená

Eduard Vacek – *Lektor Zahrubovác*

Petr Kuranda – *Profuzio*

Pavel Kreml – *Ungereze Padovani*

Mour de Zencle – vnější spolupráce

Factor Lapsus – vnější spolupráce

Obálka s použitím kresby Ungereze Padovaniho

Petr Kuranda

Grafická úprava a sazba:

Petr Kuranda

Obálka:

Profuzios stilistic

Tento časopis nevychází
s podporou ministerstva kultury.

číslo 16 vychází: 8. 8. 2008 vulg.

internetovou verzi najdete na www.czecharts.com

*Poslední práci odvolencevo: poprava
elektrického
křesla
na čerstvém
vzduchu*

KOLÁŽ: VIKÍŠEK

*Křižák
8.1.06*

přečetli jste...

ISMY
(a dobové dokumenty)

MRAZÍK A SEX

**SLET
ZORBONAUTŮ**

WADAME LATRINA!

PATNACTENÁČKA